ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **E. K.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2019, čj. OAM-192/LE-VL17-ZA15-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, čj. 61 Az 23/2019-27,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, čj. 61 Az 23/2019-27, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Žalobce požádal o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný rozhodl, že žádost je nepřípustná dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, dále řízení o žádosti zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona a též rozhodl o tom, že státem příslušným pro posouzení žádosti je Lotyšská republika. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke krajskému soudu; v žalobě požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů.

[2] Usnesením ze dne 10. 5. 2019 mu krajský soud neustanovil zástupce a vyzval jej k doplnění blanketní žaloby ve lhůtě jednoho dne od právní moci tohoto usnesení. Jelikož žalobce žalobu nedoplnil, krajský soud usnesením ze dne 30. 5. 2019 žalobu odmítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) se kasační stížností domáhá zrušení usnesení krajského soudu ze dne 30. 5. 2019. Má za to, že krajský soud žalobu nemohl odmítnout. Odkazuje na řízení o kasační stížnosti proti již cit. usnesení krajského soudu ze dne 10. 5. 2019 v této věci a též další judikaturu.

[4] Žalovaný navrhuje, aby NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, event. zamítl pro nedůvodnost.

[5] Poté, co NSS shledal kasační stížnost přípustnou, zabýval se její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. Jestliže zdejší soud rozhoduje o kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany, je povinen zkoumat, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. Za podstatný přesah vlastních zájmů je třeba považovat mj. zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, a to např. hrubou chybu při výkladu procesního práva (blíže usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Právě o takovou situaci se v nynější věci jedná; současně má procesní vada judikaturní přesah nad rámec stěžovatelovy věci. Kasační stížnost je proto přijatelná.

[6] NSS předesílá, že v této kauze lze namítat pouze nezákonnost odmítnutí žaloby, protože se jedná o kasační stížnost proti usnesení o odmítnutí žaloby, tj. důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Úkolem NSS je jen a pouze posoudit, zda krajský soud postupoval správně, pokud žalobu odmítl, a zda své rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Ze správního spisu je patrné, že žalovaný seznámil stěžovatele se správním rozhodnutím dne 5. 4. 2019, a to v gruzínském jazyce. Ze soudního spisu pak vyplynulo, že dne 23. 4. 2019 stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí žalobu a požádal soud o ustanovení zástupce z řad advokátů; konkrétně o ustanovení Mgr. Ladislava Bárty. Usnesením ze dne 10. 5. 2019 krajský soud nevyhověl návrhu na ustanovení zástupce (výrok II.) a vyzval stěžovatele k doplnění blanketní žaloby ve lhůtě jednoho dne od právní moci tohoto usnesení (výrok III.). Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 20. 5. 2019. Stěžovatel žalobu ve stanovené lhůtě nedoplnil, pročež ji krajský soud nyní napadeným usnesením odmítl. Zdejšímu soudu je dále z vlastní rozhodovací činnosti známo, že výrok II. usnesení krajského soudu ze dne 10. 5. 2019 (neustanovení zástupce) neobstál v kasačním přezkumu a NSS usnesení v rozsahu tohoto výroku zrušil (rozsudek ze dne 27. 9. 2019, čj. 4 As 218/2019-43).

[9] Spornou otázkou v této věci je zákonnost usnesení krajského soudu ze dne 30. 5. 2019 o odmítnutí žaloby pro neodstranění vad podání (absenci řádně vymezených žalobních bodů), a to za situace, kdy NSS později zrušil usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce.

[10] V projednávané věci není sporné, že stěžovatelova žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, a nesplňovala tak jednu z náležitostí žaloby, konkrétně podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Není ani sporné, že žaloba byla – společně se žádostí o ustanovení zástupce – podána v poslední den patnáctidenní zákonné lhůty (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). V projednávané věci měl být aplikován § 71 odst. 2 s. ř. s., dle kterého lze žalobu rozšířit na dosud nenapadené výroky nebo o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, čj. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS).

[11] Soud nemá povinnost vyzývat žalobce k doplnění žalobních bodů za situace, kdy je zřejmé, že do konce lhůty k podání žaloby není soud objektivně schopen výzvu vyhotovit a doručit a žalobce žalobní body doplnit (blíže již cit. rozsudek rozšířeného senátu 3 Azs 66/2017). V projednávané věci však byla situace odlišná. Stěžovatel sice podal žalobu osobně v poslední den lhůty, společně s tím ale požádal o ustanovení zástupce. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že pokud navrhovatel požádá o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. Pokud tedy stěžovatel před koncem lhůty k podání žaloby, tj. i v její poslední den, požádal o ustanovení zástupce, pak se běh lhůty k podání žaloby zastavil. V souladu s citovaným ustanovením se lhůta znovu nerozběhne, dokud krajský soud o této žádosti nerozhodne a jeho rozhodnutí nenabude právní moci.

[12] Ačkoliv krajský soud o stěžovatelově žádosti rozhodl, výrok II. jeho usnesení ze dne 10. 5. 2019 o neustanovení zástupce zrušil NSS rozsudkem 4 As 218/2019. Pokud nemá NSS zpochybnit jakýkoliv rozumný smysl kasační stížnosti proti rozhodnutí o neustanovení zástupce, musí vzít pro nynější situaci v potaz pozdější rozhodnutí, kterým NSS výrok o neustanovení zástupce zrušil. Byť tedy krajský soud výrokem II. usnesení ze dne 10. 5. 2019 stěžovateli neustanovil zástupce, po kasačním zásahu NSS tento výrok již neexistuje. Lhůta k podání žaloby (doplnění žalobních bodů) tedy stále stojí (neběží) a dosud neskončila (§ 35 odst. 10, věta předposlední, s. ř. s.). Nelze *a priori* vyloučit, že stěžovatel nejpozději do konce dne, kdy nastane právní moc usnesení, kterým krajský soud opětovně rozhodne o návrhu na ustanovení zástupce, včas doplní požadované náležitosti žaloby. K tomu je však třeba především odklidit rozhodnutí o odmítnutí žaloby, neboť jinak by nové rozhodování krajského soudu o ustanovení zástupce postrádalo jakýkoliv smysl. Důvody pro zrušení usnesení krajského soudu jsou tedy dány.

[13] Jen pro úplnost, v souvislosti s dalším rozhodováním krajského soudu o žádosti o ustanovení zástupce, NSS upozorňuje, že zástupce ustanovený v řízení o kasační stížnosti nepřechází automaticky do řízení před krajským soudem, bylo-li rozhodnutí krajského soudu zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 6. 2018, čj. 8 As 167/2017-58, č. 3766/2018 Sb. NSS). Proto v dalším řízení krajský soud v souladu s pokyny rozsudku 4 As 218/2019 rozhodne o stěžovatelově žádosti o ustanovení zástupce a současně jej opět vyzve k odstranění vad žaloby ve lhůtě jednoho dne od právní moci tohoto usnesení, která v případě negativního rozhodnutí o stěžovatelově žádosti nastane doručením usnesení stěžovateli, v případě pozitivního rozhodnutí doručením usnesení jemu i ustanovenému zástupci.

[14] NSS dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto napadené usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil

k dalšímu řízení. Krajský soud v něm bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti mezi účastníky (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[15] Výrokem II. dále NSS rozhodl o odměně advokáta Mgr. Ladislava Bárty, který byl stěžovateli ustanoven jako zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí odměnu za zastupování a hotové výdaje ustanoveného advokáta stát. Advokát učinil v řízení před NSS dva úkony právní služby, kterými bylo převzetí a příprava zastoupení a písemné podání ve věci samé (doplnění kasační stížnosti) [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za jeden úkon právní služby zástupci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu